

Врз основа на член 46 став 3 од Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам (Службен весник на Република Македонија 04/08) министерот за финансии донесе

П р а в и л н и к за постапката за вршење надзор

Член 1

Со овој правилник се пропишува постапката за вршење надзор над субјектите определени со Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам(во понатамошниот текст : Законот) што го врши Управата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам(во понатамошниот текст : Управата).

Член 2

Надзорот се врши со : постојано примање, собирање, пребарување, обработка , анализа и чување на извештаите и податоците што се доставуваат до Управата, повремен и непосреден увид-контрола во субјектите за спроведувањето на мерките и дејствијата за откривање и спречување на перење пари и финансирање на тероризам како и обработување , анализа и чување на податоците од извршениот надзор од други надлежни органи .

Член 3

Со вршењето на надзорот превентивно се влијае на субјектите да организираат и спроведуваат мерки и дејствија во согласност со Законот со кои се намалува или спречува опасноста од трансакции и други дејствија на перење пари и финансирање на тероризам.

Член 4

Доколку пред, во текот или по извршениот надзор се утврди потреба од користење на информации или соработка со други органи или институции, се остварува соработка со нив, поради подобрување и ефикасност на надзорот.

Член 5

При вршењето на надзорот се превземаат мерки и постапки кои се сразмерни со утврдените неправилности со што се постигнува целта на надзорот.

Член 6

Во постапката за вршење на надзорот треба да се утврди целосната фактичка состојба во субјектот кој е предмет на надзорот и за таа цел треба да се утврдат сите факти и докази што се од важност за утврдување на фактичката состојба и за натамошно постапување во согласност со Законот.

Член 7

Постојаниот надзор се врши со непрекинато вонтеренско следење, обработка, анализа и контрола на извештаите, податоците, информациите и документите доставени од субјектите до Управата согласно член 29,31,33 и 34 од Законот во одделението за аналитика, одделението за спречување на перење пари, одделението за спречување на финансирање тероризам и одделението за инспекциски надзор.

Покрај извештаите за трансакциите, се прибираат, обработуваат и анализираат податоци за субјектите и тоа:

1. податоци од записниците за повремен најавен и ненајавен надзор,
2. податоци од инспекторската документација формирана од извршениот надзор,
3. податоци од усогласениот записник за извршен заеднички повремен надзор и
4. податоци за надзор добиени од други институции и органи врз основа на член 48 став 3 од Законот.

Член 8

Субјектите за повремен најавен надзор се определуваат :

- според степенот на ризичноста на субјектите која се утврдува согласно годишниот план за надзор утврден од Управатаи,
- по случаен избор кога се почитува принципот на рамноправност при што се имаат предвид сите субјекти предвидени во член 5 од Законот,
- кога податоците во Управата укажуваат на недоставување на извештаи, податоци и програми согласно член 29,34 и 40 од Законот,
- по барање на Управата за конкретни предмети, субјекти и трансакции кои се предмет на нивното работење и
- по барања од државни органи и институции при конкретно постоење на сомнение за перење пари и финансирање на тероризам.

Член 9

Со повремениот најавен надзор се преиспитува и утврдува законитото и навремено исполнување на обврските од страна на субјектот согласно Законот.

Определувањето на обемот на повремениот најавен надзор го врши раководителот на одделението за инспекциски надзор .

Според сопствените согледувања на конкретниот случај, раководителот на одделението за инспекциски надзор може да се определи за вршење на целосен или ограничен надзор.

Целосниот надзор го опфаќа целокупното работење на субјектот и спроведувањето на Законот во периодот во кој се врши контролата.

Ограничениот надзор се врши само на определен дел од работењето на субјектот или фактички состојби, со вршење на конкретни проверки по налог и за потребите на Управата.

Член 10

Вршењето на повремен најавен надзор на субјектите се подготвува според годишниот план за надзор. Во случај кога надзорот не е предвиден во годишниот план за надзор или кога надзорот е ненајвен ,надзорот се врши врз основа на налог за извршување на надзор кај субјектот.

Со цел за стручно и рационално извршување на повремениот надзор на субјектите, вршителот на надзор пред започнување на контролата превзема подготвителни активности во зависност од случајот или од субјектот и тоа :

- 1) комплетирање на податоците за субјектот, неговиот полн назив и седиште, организационата поставеност на субјектот, во случај кога субјектот има повеќе организациони единици во еден град или во Република Македонија се обезбедуваат податоци за : адресите на истите, сопственичката структура, бројот на вработените, годишните биланси, капиталната добивка, органите на

управување, лиценците и продуктите кои ги нуди субјектот, ЕДБ или ЕМБГ, законскиот застапник-директорот и одговорното лице за спречување на перење пари и финансирање на тероризам;

2) статусни промени (ако има);

3) припадност кон одредена дејност и специфичности на таа дејност, шифра на приоритетна дејност, местото на извршување на дејноста, дејност во странство (ако има);

4) разгледување на информациите од базата на податоци на Управата за субјектот; доставените информации за редовни, поврзани и сомнителни трансакции; број на сомнителни трансакции кои ги доставил наведениот субјект; разгледување на предметите кои се водат од страна на Управата во кој бил вклучен субјектот со или без негово знаење; кореспонденцијата со Управата и успешноста на истата;

5) разгледување на извештајот од последната контрола и наоди од страна на други надзорни органи кои ги контролираат субјектите во делот на спречување на перење пари и финансирање на тероризам;

6) разгледување на извештајот од последната внатрешна ревизија и наоди во делот на спречување на перење пари и финансирање на тероризам;

7) разгледување на листата на сомнителни трансакции пријавени од субјектите до Управата;

8) разгледување на записникот од последниот извршен надзор од страна на Управата и утврдените неправилности;

9) разгледување на повреди на законот кои немаат карактер на казниво дело од страна на Управата или од други надзорни органи;

10) доколку се работи за надзор на организациона единица вршителот на надзор треба да го идентификува одговорното лице каде ќе се изврши надзорот;

11) определување на периодот за вршење на надзорот;

12) определување на видот на надзорот;

13) утврдување на предметот на надзорот;

14) појаснување за избраниот предмет на надзор во кој се дава краток опис на причините за избраниот предмет на надзор и причините за вршење на надзорот;

15) проучување на законите и подзаконските акти кои се непосредно поврзани со соодветната контрола и

16) користење и проучување на дополнителна литература за дејноста на субјектот што е предмет на надзорот.

Член 11

Подготвителните работи го опфаќаат утврдување на предметот на надзорот, примена на мерките и десјтвијата за спречување на перење пари и финансирање на тероризмот, кои субјектот е законски обврзан да ги презема.

Одобрувањето на предметот на надзорот го врши раководителот на одделението за инспекциски надзор, освен во случаите на итен повремени ненајавен надзор.

Сите подготвителни дејствија, вршителот на надзор ги регистрира во формулар за подготовка на надзорот.

Член 12

Видот и периодот на повремениот најавен надзор го определува раководителот на одделението за инспекциски надзор со посебен налог за вршење на повремени најавен надзор.

Налогот за повремени најавен надзор се прави во два идентични примероци од кои по еден за субјектот и Управата.

Налогот за повремени најавен надзор ги содржи следните елементи :

- 1) назив и седиште на Управата,
- 2) број на налог и датум;
- 3) назив и седиште на субјектот кај кој ќе се врши надзорот;
- 4) правна основа за извршување на повремениот надзор;
- 5) видови на активности и процедури кои треба да се контролираат кај субјектот;
- 6) фактички состојби што се предмет на надзор;
- 7) период за вршење на надзорот;
- 8) ден за отпочнување на надзорот;
- 9) место за извршување на надзорот;
- 10) име и презиме на вршителите на надзор;
- 11) посебни барања поврзани со надзорот;
- 12) упатство за правата и обврските на субјектот во текот на надзорот;
- 13) правна поука;
- 14) потпис на директорот на Управата;
- 15) печат на Управата и
- 16) празен простор за потпис на законскиот застапник и печат на субјектот каде треба да биде извршен надзорот.

Член 13

Налогот за вршење на повремени најавен надзор може да биде доставен до субјектот во електронска форма .

За налогот за повремени најавен надзор субјектот треба да биде известен пред почетокот на надзорот. Вршителот на надзор може да го одложи почетокот на спроведувањето на надзорот, ако субјектот поднесе барање пред почетокот на надзорот и во него наведе оправдани причини за одложување на надзорот. Како оправдани причини се сметаат :

- 1)болест на вработено лице во субјектот кое е од значаје за информаците за спроведување на надзорот,
- 2) пречки кај субјектот предизвикани од колапс на информатичкиот систем,
- 3) пречки во субјектот поради виша сила и
- 4) пречки поради селене и реновирање во субјектот.

Налогот за вршење на надзорот вршителот на надзор го доставува во писмена форма пред да отпочне надзор кај субјектот.Во случај кога овластеното лице на субјектот е отсутно или не е во можност да го потпише налогот на почетокот на надзорот тоа треба да го стори до завршувањето на надзорот.

Член 14

Врз основа на писмено барање за одлагање на надзорот и ако истото е добиено пред почетокот на надзорот, вршителот на надзор писмено ќе го извести субјектот за прифаќање на барањето.

Во случаи кога писмено е побарано одлагање на надзорот,а таквото барање не е добиено пред почетокот на надзорот туку со тоа е запознаен вршителот на надзор на самото започнување на надзорот,вршителот на надзор одлуката ја соопштува на самото место и за истата составува писмена белешка .

Член 15

Доколку во текот на повремениот најавен надзор се има потреба од проширување на надзорот за состојби кои не се опфатени со налогот, налогот за вршење надзор се проширува.

Барањето за проширување на налогот за вршење на надзор го поднесува вршителот на надзорот кој го извршува надзорот. До субјектот се доставува посебно известување дека надзорот кој е во тек ќе биде проширен.

Известувањето за проширување на надзорот се води под истиот број како и налогот за повремени најавен надзор.

Член 16

Вршителот на надзор пред отпочнување на надзорот се легитимира пред субјектот со приложување на налогот за вршење на повремени најавен надзор и документ за лична идентификација.

Вршителот на надзор има право да побара од субјектот да му бидат обезбедени услови за работа (просторија, маса, стол, компјутер, штампач и др. опрема) и да побара лице што ќе присуствува на надзорот и ќе обезбеди навремено презентирање на документацијата која се однесува на предметот на надзор и ќе дава потребни информации.

Повремениот најавен надзор се врши во деловните простории на субјектот. Вршителот на надзор има право да влегува и врши проверка и во деловни простории на субјектот во кои субјектот ја врши дејноста независно на кое место се извршува надзорот.

Повремениот најавен надзор по правило се врши во работното време на субјектот. Вршењето на надзор надвор од работното време се извршува во случај кога веќе е започнат надзорот но не е завршен во текот на работното време а со продолжувањето се согласил субјектот каде се врши надзорот.

Времетраењето на повремениот најавен надзор не треба да биде подолго од петнаесет работни дена освен во случај на проширување на налогот за вршење на надзор (ако е потребно).

Член 17

Откако ќе се легитимира вршителот на надзор кај субјектот, ќе го информира субјектот за предметот на надзорот, според налогот за надзор и ќе побара лице кое ќе го опслужува со информации, податоци и документи во текот на спроведувањето на надзорот.

Вршителот на надзор во записникот го забележува местото и времето на започнување на надзорот (час и датум), а потоа ги утврдува имињата и другите податоци за законскиот застапник и одговорните лица кај субјектот (лична карта, адреса и функција). Доколку законскиот застапник и одговорните лица не се во можност веднаш да ги дадат бараните податоци вршителот на надзор ќе побара истите да му се дадат писмено во најкраток можен рок.

Вршителот на надзор ќе го информира субјектот дека треба да соработува во утврдувањето на фактичката состојба и тоа со потполно и веродостојно приложување на доказите значајни за утврдување на фактичката состојба.

Вршителот на надзор може да бара информации, да води разговори, бара изјави и од други вработени лица во субјектот кои не се задолжени за давање на информации.

Со непосреден увид вршителот на надзор ги утврдува податоците за субјектот кои се однесуваат на неговата дејност, неговата поврзаност со други субјекти (организационо, управувачки и слично); податоците за неговите деловни единици во земјата и странство и други податоци.

Член 18

За резултатот од повремениот најавен надзор, вршителот за надзор составува записник. Во записникот за извршениот повремени најавен надзор се внесува :

1. Назив и седиште на Управата ,
2. Назив и седиште на субјектот кој е предмет на надзорот,
3. Податоци за сопствениците на субјектот,
4. Податоци за основачите на субјектот,
5. ЕДБ или ЕМБГ на субјектот,
6. Девизни и денарски сметки и деловни банки во кои се водат,
7. Основна дејност или лиценци за работење на субјектот,
8. Законскиот застапник на субјектот,
9. Информации и изјави на лица вработени во субјектот,
10. Предмет на надзорот (тежишта на надзорот),
11. Време, рок и место на вршење на надзорот,
12. Име и презиме на вршителот на надзор и број и датум на налогот за надзор,
13. Наод, констатирана состојба, нарушувања и прекршоци утврдени со надзорот,
14. Факти, докази ,исправи ,документи ,изјави и белешки на кои се заснова записникот за извршен надзор,
15. Лицето одредено за навремено презентирање на документација од субјектот и негов потпис,
16. Одговорното лице за спречување на перење на пари и финансирање на тероризам во субјектот и негов потпис,
17. Потпис на вршителот на надзор и
18. Напомена дека субјектот може писмено да поднесе писмена забелешка во рок од пет работни дена од доставувањето на записникот.

Во наодот од записникот се наведува документацијата што е предмет на надзорот и сите усни и писмени објаснувања од одговорните лица во врска со предметот на надзорот. Во наодот од записникот на јасен начин се прикажува фактичката состојба што е утврдена врз основа на контролираната документација.

Ако при вршењето на надзорот се утврдат незаконитости, нарушувања и неисправности во записникот се наведува кои законски прописи се повредени и врз основа на кои докази истите се утврдени. Ако субјектот во постапката на надзорот ги отстранил незаконитостите и неправилностите овие факти се внесуваат во записникот.

Во записникот се внесуваат фактите и доказите врз основа на кои се утврдени неправилностите и незаконитостите што имаат обележје на кривично дело или прекршок.

Исправите и документите кои биле предмет на кривично дело служат како доказно средство и вршителот на надзор може привремено да ги одземе или да ги

обезбеди на друг начин (фотокопија). За одземените исправи и документи на субјектот му се издава потврда.

На контролираните документи вршителот на надзор може да стави свој знак-параф со цел да се оневозможи изработка на нова документација за прикажување на изменета фактичка состојба.

Записникот се води уредно и во него не треба ништо да се брише. Местата што се прецртуваат треба да останат читливи а истите со параф ги заверува вршителот на надзор.

Записникот го потпишува вршителот на надзор. Ако записникот се состои од повеќе листови вршителот на надзор го потпишува секој лист од записникот.

Записникот најдоцна во рок од осум дена се доставува до субјектот каде е извршен надзор. На записникот субјектот може да поднесе писмена забелешка во рок од пет работни дена од доставување на записникот.

Доколку субјектот во писмените забелешки изнесе нови факти и нови докази од влијание за донесување на друго решение или превземање на други мерки, вршителот на надзор ќе ги провери изнесените факти и докази и за истото ќе состави дополнителен записник. На дополнителниот записник субјектот не се поднесуваат писмени забелешки.

Доколку писмените забелешки на записникот не се прифаќаат, субјектот за тоа писмено се известува.

Доколку во постапката на надзор не се утврдат неправилности и незаконитости вршителот на надзор составува записник. За истото писмено се известува субјектот со наведување на : налогот за надзор, вршителот на надзор кој го вршел надзорот, предметот на надзор, времето, рокот и местото на вршење на надзорот и известување дека со надзорот нема утврдено неправилности и незаконитости.

Член 19

За време на надзорот вршителот на надзор треба да утврди :

1. дали субјектот постапил по изречените мерки од записникот на другите надзорни органи предвидени да вршат надзор на субјектите согласно Законот ,
2. дали субјектот ги отстранил повредите утврдени во записниците од другите надзорни органи кои немаат карактер на казниво дело и
3. дали неправилностите поради кои субјектот бил санкциониран од страна на другите надзорни органи се отстранети.

Во записникот од извршениот надзор, вршителот на надзор како посебен дел треба да ги издвои оценките за состојбата во субјектот по направениот надзор од страна на друг надзорен орган особено за спроведувањето на задолжителните препораки и влијанието на изречените санкции.

По изготвување на записникот за надзор, вршителот на надзор ги известува другите надзорни органи за состојбата во субјектот за спроведување на мерките изречени во записникот од нивната контрола.

Член 20

Повремениот ненајавен надзор на субјектите кои се должни да ги спроведуваат одредбите од Законот, најчесто се врши по барање или иницијатива поднесена од Управата, од други државни органи и институции и по сознанија од други извори на информации.

При спроведувањето на постапката за вршење повремен ненајавен надзор се применуваат одредбите на членовите 2,3,4,5,6,8,9,10,11,12,15,16,17,18,19,20,21,22,23,24,25 и 26 од овој правилник при што надзорот започнува и се спроведува без претходна најава на субјектот каде што се врши надзорот.

Член 21

Вршењето на повремениот надзор во соработка со други институции и органи, надлежни за вршење надзор се одвива преку размена на информации од базите на податоци со воспоставување на директна врска, усогласување на плановите за повремен најавен надзор од областа на спречување на перење на пари и финансирање на тероризам на годишно ниво и организирање на заеднички состаноци и работни групи за зголемување на ефикасноста на супервизорската функција и разрешување на одредени состојби повзани со заедничкиот надзор.

Член 22

Повремен надзор во соработка со другите надзорни органи се врши со посебно барање за вршење заеднички надзор над субјектите.

Барањето за вршење заеднички надзор се доставува во писмена форма, истото може да се достави и во друга форма (електронска, по факс и сл.) при што за истото дополнително се доставува писмено барање во рок од седум работни дена.

Во барањето од став 2 на овој член особено се наведува :

1. општ опис на предметот и на целта за кој се бара заеднички надзор,
2. податоци за субјектите (полн назив и седиште) за кои се однесува барањето за заеднички надзор,
3. податоци и информации што ги поседува страната која што бара заеднички надзор за определен субјект и
4. правниот основ за вршење на заедничкиот надзор.

Надзорниот орган до кој е доставено барањето за вршење заеднички надзор се изјаснува по писмен пат во рок од десет дена по добивањето на

барањето. Доколку надзорниот орган не е во можност да одговори на доставеното барање за заеднички надзор во предвидениот рок, за причините писмено ја известува Управата.

Ако барањето е прифатено, се формира заеднички тим. Налогот за повремена контрола, составот на тимот и предметот на надзорот го подготвуваат директорот на Управата и законскиот застапник на институцијата или органот надлежен за вршење на надзорот.

Усогласениот записник за извршениот заеднички надзор се доставува до Управата и до институцијата или органиот со кои заеднички е извршен надзорот.

Член 23

Вршителот на надзор за извршениот надзор составува и води инспекторска документација.

Со инспекторската документација се обезбедува:

1. следење на субјектите во поглед на придржувањето кон Законот;
2. определени факти за работењето на вршителите на надзор;
3. податоци кои можат да се користат за следен надзор кај ист субјект и
4. доказан материјал при водење на прекршочна постапка пред надлежниот суд.

Инспекторската документација се составува само за еден надзор и за еден субјект и ги содржи сите докази (во ракопис, фотокопии или печатени верзии на електронски документи) и превземени дејствија при подготовката и реализацијата на надзорот. Во инспекторската документација се чува се она што го изработил вршителот на надзор при вршење на надзорот, како и доказите до кои вршителот на надзор дошол при вршење на надзорот (копии од : сметки, картици, договори и сите други релевантни документи за надзорот).

Инспекторската документација се подредува од налогот за надзор па се до последниот донесен акт во постапката на надзор. Обемот и содржината на инспекторската документација зависи од видот на надзорот како и од конкретниот случај кој е предмет на надзорот.

Секоја инспекторска документација се нумерира со бројот на налогот за вршење на надзор и датата кога налог е издаден и содржи полн назив, седиште и основна дејност на субјектот и предмет на надзорот. На почетокот на инспекторската документација треба да стои содржината на истата што ја пополнува вршителот на надзорот кој го формира досието според редоследот кој подолу е наведен :

1. Назив на субјектот кај кого е вршен надзорот,
2. Кога е започнат надзорот (час, ден, месец и година),
3. Потпис на вршителот на надзорот кој го извршил надзорот и го формирал досието и

4.Опис на содржината на инспекторската документација (во која се внесува : име на папката, име на документот и број на страници на документот).

Член 24

Содржината на инспекторската документација се подредува во поделни папки.

Првата папка за налогот за надзор содржи:

1. Налог за надзор,
2. Барање за одлагање на надзорот- доколку го има,
3. Одговор на барањето за одлагање на надзорот (писмено известување),
4. Барање за проширување на надзорот,
5. Проширување на налогот за надзор,
6. Заклучок по основ на приговорот,
7. Жалба по заклучокот,
8. Одлука на надлежниот орган во врска со барањето за проширување на налогот за надзор.

Втората папка за подготовка на надзорот содржи:

- 1.Кратка белешка за активностите што ги превзел вршителот на надзор во подготвувањето на надзорот,
- 2.Барање од одделенијата во Управата , друг орган или институција доколку надзорот се извршил по нивно барање,
- 3.Образец во кој е утврден предметот(тежиштата) на надзорот,
- 4.Прилози од документи прибрани во подготовката на надзорот.

Третата папка за записникот содржи:

- 1.Записник за надзор или известување дека не се констатирани отстапувања во однос на Законот,
- 2.Писмени забелешки од субјектот по основ на записникот (доколку ги има),
- 3.Известување до субјектот по основ на забелешките и
- 4.Дополнителен записник (доколку го има).

Четвртата папка за други акти и документи содржи:

- 1.Правосилни и извршни решенија од судска постапка,
- 2.Записник од извршено порамнување,
3. Платен налог и други документи.

Член 25

Инспекторската документација треба така да биде составена да може разбирливо и едноставно да се користи и со истата да се обезбеди :

- 1.Редоследност;

2. Прегледност и јасност во класифицирањето на податоците и
3. Уредност и стручност.

Водењето на инспекторската документација се врши според бројот на налогот за надзор и датумот на надзор. Дополнувањето на инспекторската документација го врши вршителот на надзор во присуство на лицето одговорно за архивата.

Член 26

Ако при вршењето надзор кај субјектот се констатираат неуредности и повреди кои немаат карактер на казниви дела вршителот на надзорот во записникот ги наведува, со образложение на фактичката состојба и повредите и укажување на субјектот истите да ги отстрани во определен рок.

Во записникот субјектот се предупредува на можните законски последици во случај на непостапување според укажувањата и препораките за отстранување на неуредностите и повредите.

Член 27

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

Бр.02-39871/2

МИНИСТЕР ЗА ФИНАНСИ

28октомври 2008година

д-р Трајко Славески

Скопје

УПРАВА ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА ПЕРЕЊЕ ПАРИ
И ФИНАНСИРАЊЕ НА ТЕРОРИЗАМ

www.usppft.gov.mk

